

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1919 kl. 10 f. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om statsdepartementen.

Närvarande: herrar Larsson i Västerås, Bellinder, Mannheimer,* von Geijer,* von Zweigbergk, greve Alexander Hamilton,* greve Henning Wachtmeister,* Ljunggren,* Hulting,* Oscar Olsson, Gustaf Gustafsson,* Henrikson, Leander, Hansson i Gårda,* Norman, Persson i Tofta, Kahlström,* Runefors,* Gylfe och Hansson i Sölvesborg.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Till konstitutionsutskottets handläggning hava båda kamrarna hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 359, däri Kungl. Maj:t, under åberopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden den 21 mars 1919, föreslagit riksdagen att antaga följande

Förslag

till

Lag

om statsdepartementen.

Härigenom förordnas, att statsdepartementen skola vara nio och hava följande huvudsakliga verksamhetsområden, nämligen:

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 5 saml. 23 häft. (Nr 28.)

utrikesdepartementet: utrikes ärenden;
justitiedepartementet: lagärenden och justitieförvaltningen;
försvarsdepartementet: försvarsväsendet till lands och sjöss;
socialdepartementet: ärenden av social natur, så ock ärenden rörande
den inre civila förvaltningen samt allmän hälso- och sjukvård;
kommunikationsdepartementet: ärenden rörande samfärdselanstalter
och allmänna arbeten;
finansdepartementet: finansförvaltningen och skatteväsendet;
ecklesiastikdepartementet: kyrkoärenden samt ärenden rörande under-
visning, vetenskap och konst;
jordbruksdepartementet: ärenden rörande jordbruk, domäner och
skogar; samt
handelsdepartementet: ärenden rörande handel, industri och sjöfart.

Denna lag träder i kraft å dag under år 1920, som av Konungen bestämmes. Genom samma lag upphäves lagen om statsdepartementen den 20 juni 1918.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för Kungl. Maj:ts ifrågavarande lagförslag, får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottets
yttrande.

Redan genom de skrivelser av den 19 maj 1905, den 20 mars 1907 och den 22 maj 1908, vilka i propositionen refereras, har riksdagen uttalat sig för flertalet av de förändringar i gällande departementalin- delning, vilka Kungl. Maj:t nu föreslår till genomförande. De fördelar, som komma att vinnas genom uppdelning av civildepartementet i ett social- och ett kommunikationsdepartement samt av finansdepartementet i ett finans- och ett handelsdepartement ligga för öppen dag. Till vad i propositionen anförts i detta hänseende vill utskottet ytterligare lägga, att genom finansdepartementets klyvning finansministern kommer att er- hålla vida större tillfälle än förr att ägna sin arbetskraft åt det område, hans departement huvudsakligen omfattar.

I frågan om sammanslagning av försvarsdepartementen, vilken förut vid ett flertal tillfällen varit föremål för riksdagens prövning, ha riksdagens kammare tidigare stannat i olika beslut. Sådan den för- svarspolitiska situationen för närvarande gestaltar sig synes någon tve- kan om lämpligheten av den ifrågasatta sammanslagningen icke längre kunna förefinnas, helst Kungl. Maj:t icke har för avsikt att låta samman-

slagningen av departementen följas av en nedsättning av det antal byråer, de nuvarande departementen äga.

Över den plan till organisation av statsdepartementen, vilken statsrådet och chefen för justitiedepartementet framlagt i motiveringen till propositionen, har utskottet icke att avgiva yttrande.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition.

Stockholm den 15 maj 1919.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.
